

Masarykova cesta 16, 1000 Ljubljana

T: 01 400 52 00

F: 01 400 53 21

Skupnost občin Slovenije
Partizanska 1

2000 Maribor

Številka: 092-7/2020/346

Datum: 1. 6. 2020

Zadeva: Organizacija dela v predšolski vzgoji in načrtovanje obsega kadra za izvajanje storitev zgodnje obravnave otrok s posebnimi potrebami

Spoštovani,

z Zakonom o celostni zgodnji obravnavi predšolskih otrok s posebnimi potrebami (Uradni list Republike Slovenije, št. 41/2017, v nadaljevanju: ZOPOPP) se v Republiki Sloveniji ureja celostna zgodnja obravnava otrok s posebnimi potrebami in otrok z rizičnimi dejavniki v predšolskem obdobju. Celostna zgodnja obravnava omenjenih otrok obsega obravnave otroka in njegove družine v predšolskem obdobju, z namenom, da se zagotovi in spodbudi otrokov razvoj, okrepi zmogljivost družine ter spodbudi vključenost družine in otroka.

Cilji in načela ZOPOPP temeljijo, med drugim, tudi ali predvsem na zagotavljanju največje koristi otroka s posebnimi potrebami ali otroka z rizičnimi dejavniki v predšolskem obdobju ter pospešitev njegovega razvoja in zmanjšanju možnosti za razvoj trajnih posebnih potreb. Temeljni namen predpisa je, da so prej omenjeni otroci v predšolskem obdobju lahko prepoznani v svojih potrebah v okviru družine, v zdravstvenem sistemu v okviru izvajanja preventivnega zdravstvenega varstva na primarni ravni oziroma pregledov znotraj tega okvirja in drugih obravnav v vrtcu, v vzgojno-izobraževalnem zavodu, socialnovarstvenem zavodu ali v okviru storitev centrov za socialno delo.

Zgodnjo obravnavo izvajajo centri za zgodnjo obravnavo. Storitve zgodnje obravnave na predlog centra za zgodnjo obravnavo izvajajo v okviru javne mreže tudi javni vrtci in drugi vzgojno-izobraževalni zavodi, socialnovarstveni zavod, centri za socialno delo, centri za duševno zdravje in svetovalni centri.

V zvezi zagotavljanjem zgodnje obravnave se je na Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ) obrnila Skupnost vrtcev Slovenije z zaprosilom, da občine pozovemo k enotnemu ravnanju v skladu z zakonodajo in v korist otrok.

Na MIZŠ ugotavljamo, da bo lahko zaradi posebnih razmer, povezanih z epidemijo Koronavirusa COVID-19, na področju zagotavljanja zgodnje obravnave otrok s posebnimi

potrebami prišlo do hitrega povečanja obsega storitev šele med šolskim letom, kar je povezano z vsebinskim in kadrovskim načrtovanjem izvajanja zgodnje obravnave predšolskih otrok s posebnimi potrebami v vrtcih, za prihajajoče šolsko leto 2020/2021.

Ker so bili strokovni zdravstveni delavci v nastalih posebnih okoliščinah zadržani od dela ali pa je njihovo delo v kriznih razmerah potekalo v zelo okrnjenem obsegu, so bili moteni ali celo popolnoma onemogočeni pregledi otrok s posebnimi potrebami, sklicevanje multidisciplinarnih timov in izdajanje uradnih dokumentov, pomembnih za postopek zgodnje obravnave predšolske populacije otrok. Zaradi vsega navedenega v zadnjem obdobju pomoč družini otroka s posebnimi potrebami ne odraža dejanskih potreb iz prakse oziroma poročanju s terena. Javni vrtci, katerih ustanoviteljice so občine, tako npr. nimajo osnove za vsebinsko in kadrovsko izvajanje zgodnje obravnave in usklajevanje s svojimi ustanovitelji za prihodnje šolsko leto.

Na MIZŠ ugotavljamo, da za večino slovenskih občin uradni dokumenti s področja zdravstva še vedno predstavljajo edino strokovno podlago za zaposlovanje kadra za izvajanje zgodnje obravnave otrok s posebnimi potrebami v vrtcih. Zato občine večinoma vztrajajo pri zaposlovanju le tolikšnega števila strokovnega kadra za izvajanje storitev zgodnje obravnave, da se zagotovijo ure, določene v uradnih zdravstvenih dokumentih. Pri tem občine zanemarjajo in ne upoštevajo določil ZOPOPP, in sicer drugega odstavka 16. člena, ki omogoča, da se pomoč otroku lahko izvaja tudi pred izdelavo individualnega načrta ali zapisnika multidisciplinarnega tima, če strokovna skupina za zgodnjo obravnavo v vrtcu oceni, da je to potrebno.

Zaradi že omenjenih posebnih razmer, povezanih s koronavirusom COVID-19, je v šolskem letu 2019/2020 izpadlo izdajanje številnih uradnih dokumentov za predšolske otroke s posebnimi potrebami v pristojnosti zdravstva, zato se v prihajajočem šolskem letu 2020/2021 obeta šibka strokovna podpora otrok s posebnimi potrebami v vrtcih. Posledično se obetajo večje težave na področju zgodnje obravnave rizičnih otrok in pravočasne prepoznavne razvojnih težav otrok in s tem možnost nepopravljivih okoliščin v otrokovem napredku. Vse to pa pomeni tudi nazadovanje v preventivnih prizadevanjih države na področju zgodnjega odkrivanja večjega števila predšolskih otrok, ki bodo imeli posebne potrebe na področju vzgoje in izobraževanja. Navedeno za državo ni dopustno, niti s strokovnega, še manj iz obče človeškega, nazadnje pa tudi ekonomskega vidika.

Na MIZŠ zato slovenskim občinam, kot ustanoviteljicam javnih vrtcev, predlagamo, da za zagotovitev zgodnjega prepoznavanja otrok s posebnimi potrebami in otrok z rizičnimi dejavniki v razvoju pri organizaciji in financiranju dela v predšolski vzgoji in načrtovanju obsega kadra za izvajanje storitev zgodnje obravnave otrok s posebnimi potrebami, poleg že izdane uradne dokumentacije (odločbe o usmeritvi, zapisnika multidisciplinarnega tima, individualnega načrta pomoči družini), upoštevajo tudi zgoraj navedeno zakonsko možnost, ki jo omogoča drugi odstavek 16. člena ZOPOPP. Dejstvo je, da je na podlagi ocene strokovne skupine za zgodnjo obravnavo v vrtcu, zagotovljena tako zakonitost kot strokovnost utemeljene presoje, katerim otrokom s posebnimi potrebami naj se še pred izdajo uradnega dokumenta nudi dodatno strokovno pomoč ali drugo pomoč v vrtcu.

Prosimo, da na to opozorite vse občine. Hvala in lep pozdrav,

mag. Polona Šoln Vrbinc
Vodja Sektorja za izobraževanje
otrok s posebnimi potrebami

Damir Orešček
državni sekretar

Vročiti:

- naslovniku – po elektronski pošti: info@skupnostobcin.si

V vednost: Skupnost vrtcev Slovenije – po elektronski pošti : skupnost@skupnostvrtcev.si